

אמר רבא: האי מילתא קשאי בה [נתקשו בענינה] רבה ורב יוסף עשרין ותרתינן שנין, עשרים ושתים שנה.

ולא איפרק, ולא מצאו לכך פירוק [תירוץ] עד דיתיב רב יוסף ברישא — ופירקה.

לפי שאותן עשרים ושתים שנה היו ימי שורתו של רבה כראש ישיבה. ולאחר שמת רבה, ישב רב יוסף בראש. וסייעוהו אז מן השמים לתרוץ קושיה זו — להיות לו לשם. לפי שהיה רבה חריף, ולכך קראוהו "עוקר הרים", ורב יוסף היה בעל שמועות ומשנה וברייתא, לכך קראוהו "סיני". רש"י

וכך תירץ רב יוסף: **שאני התם,** בעניין פיתוי, **דאמר קרא "ונתן האישה השוכב עמה לאבי הנערה המשיים כסף".** ומשמע מהמקרא הזה, **שלא זיכתה תורה את הקנס לאב — אלא משעת נתינה דווקא.**

ולכן, אם לא גבתה את הכסף עד שמת האב, הרי הקנס הוא של עצמה.

וכי קאמר רבה משעמד בדין **ממונא** הוי להורישו לבניו — **בשאר קנסות** קאמר.

ותמהינן: **אלא מעתה, גבי עבד, דכתיב בו נמי לשון נתינה:** "כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו", האם הכי נמי נאמר **שלא זיכתה תורה לארון אלא משעת נתינה?**

ומתריצין: "יתן" לחור, ו"נתן" לחור.

בעבד כתיב לשון "יתן", שהוא לשון ציווי,

ומשמעות הכתוב, שבמקרה כזה, ששורו המית עבד או אמה, לעולם יתן לאדונו שלשים שקלים.

אבל במפותה כתוב "ונתן", שמשמעותו דבר הנתון כבר. שלא זיכתה לו תורה את הממון — אלא משעת נתינה, ולא משעת העמדה בדין. (19)

ומקשינן: **אי הכי,** שיש לחלק בין קנס של אונס ומפתה ובין שאר קנסות, שבאונס ומפתה, אפילו כשעמד בדין לאו ממונא הוא, משום דכתיב "ונתן", תיקשי: מדוע אמר רבה שלדברי רבי שמעון **תלמוד לומר "וכחש בעמיתו** בפקדון או בתשומת יד", ומכאן הוא למד לפטור את האונס והמפתה מקרבן אשם גזילות אפילו כשעמד בדין?

והרי מקרא זה מלמד, לפי רבי שמעון, על כל הכופר בכל הקנסות שהוא פטור, כיון שאין חיוב קנסות דומה לתשומת יד [דהיינו מלוה, או שנתן לו כסף להתעסק בו עבורו] הכתוב בתורה, שעיקרו הוא ממון.

ואילו הקנס שחייב בו האונס והמפתה, התחדש בו שאפילו לאחר שעמד בדין — לאו ממונא הוא.

ואם כן, **תלמוד לומר "ונתן" מיבעי ליה למימר!** שהתורה אמרה "ונתן", שלא זיכתה לו תורה עד שעת נתינה, ולכן אין זה נחשב כפירת ממון!

אמר רבא: כי איצטריך ללמוד מ"וכחש" באונס ובפיתוי כבכל קנסות, ואי אפשר

19. כתבו התוס', דגבי מוציא שם רע, דכתיב הודה לו בסופו של דבר, וכדלהלן.

דאין אדם מוריש זכות בתו לבנו. ואביי דאקשי ליה, לא היה ניחא ליה בחילוק זה. ורבה נמי